

prima instanță V. Pădurari
instanța de apel E.Ababei, A.Garbuz, G.Pavlenco

DECIZIE

22 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecătorii

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de societatea cu răspundere limitată „Fornilan” în pricina civilă înaintată de DOO „Palma Sil” rezidenta a Republicii Macedonia, or. Scopje str. Industriska 7a, reprezentată în Republica Moldova de către avocatul Dorel Rotaru împotriva societății cu răspundere limitată „Fornilan” și a intervenientului accesoriu societatea cu răspundere limitată „Agroprosper” cu privire la încasarea datoriei, împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 24 februarie 2015, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de societatea cu răspundere limitată „Fornilan”,

c o n s t a t ă:

La 13 mai 2014 compania DOO „Palma Sil” rezidenta a Republicii Macedonia, reprezentată în Republica Moldova de către avocatul Dorel Rotaru s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Fornilan” și a intervenientului accesoriu societatea cu răspundere limitată „Agroprosper” în care a solicitat încasarea din contul societății cu răspundere limitată „Fornilan” a sumei de 60700 dolari SUA, achitată cu titlu de avans și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că la 15 octombrie 2013 între companiile DOO „Palma Sil” rezidenta a Republicii Macedonia și societatea cu răspundere limitată „Fornilan” a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr.2, potrivit căruia societatea cu răspundere limitată „Fornilan” s-a obligat să livreze companiei DOO „Palma Sil” miez de nucă în cantitate de 63 000 kg la prețul de 5 dolari SUA pentru un kg, valoarea totală a mărfii constituind suma de 315 000 dolari SUA.

Indică că conform prevederilor pct. 2.1 a contractului încheiat între părți, s-a convenit că cumpărătorul va achita în avans prețul mărfii în proporție de 25% din valoarea totală a contractului, potrivit Proforma Invoice nr. 17 din 15 octombrie 2013. Potrivit ordinelor de plată valutară a companiei DOO „Palma Sil” rezidenta a Republicii Macedonia la 15 octombrie 2013 și respectiv 18 octombrie 2013 a fost

achitat prețul mărfii în sumă de 80 000 dolari SUA, ulterior suma de 50 000 dolari SUA, în total suma de 130 000 dolari SUA. La 01 noiembrie 2013 societatea cu răspundere limitată „Fornilan” a livrat către compania DOO „Palma Sil” rezidentă a Republicii Macedonia prin intermediul societății cu răspundere limitată „Agroprosper” 12 500 kg miez de nucă în valoare de 62 500 dolari SUA și 8500 kg de nucă cu coajă în valoare de 6800 dolari SUA, valoarea totală a mărfii livrate fiind de 69 300 dolari SUA.

Susține că, recepționând marfa a constatat că aceasta este de o calitate joasă, având umiditatea foarte înaltă, ambalajul deteriorat, iar marfa împrăștiată pe toată suprafața inferioară a camionului. Despre acest fapt au fost informați reprezentanții companiei societatea cu răspundere limitată „Fornilan”, ulterior fiind purtate discuții privitor la continuarea livrării mărfii și calității acesteia, însă fără nici un rezultat. Din motivul neonorării obligației prin poșta electronică a fost remisă somația privind restituirea sumei achitate în avans în valoare de 60700 dolari SUA. În termenele oferite, datoria n-a fost stinsă.

Prin hotărîrea Judecătoriei Bălți din 18 decembrie 2014 acțiunea înaintată de DOO „Palma Sil” a fost admisă.

S-a încasat din contul societății cu răspundere limitată „Fornilan” în beneficiul companiei DOO „Palma Sil” rezidentă a Republicii Macedonia, or. Scopje str. Industriska 7a, suma de 60 700 dolari SUA în valută națională la momentul executării hotărîrii și cheltuieli de judecată în mărime de 1000 dolari SUA și 27461,17 lei.

Nefiind de acord cu soluția primei instanței societatea cu răspundere limitată „Fornilan” la 12 ianuarie 2015 a declarat apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Bălți din 18 februarie 2014.

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 24 februarie 2015, s-a respins cererea societății cu răspundere limitată „Fornilan” privind eşalonarea achitării taxei de stat, nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen pentru achitarea taxei de stat în mărime de 20595,75 pînă la 17 martie 2015.

S-a explicat apelantului că în cazul neînlăturării neajunsurilor, cererea de apel va fi restituită fără de examinare.

La 16 martie 2015 societatea cu răspundere limitată „Fornilan” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Bălți din 24 februarie 2015, solicitînd, casarea încheierii recurate și pronunțarea unei noi decizii privind amînarea și eşalonarea taxei de stat la depunerea cererii de apel.

Recurentul, în motivarea recursului a reiterat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel.

Indică că starea materială este una precară, potrivit datelor contabile activitatea întreprinderii este stopată deoarece pe conturile acesteia au fost aplicate interdicții, la moment avînd pierderi financiare în proporții deosebit de mari.

Consideră că instanța de apel nu i-a acordat apelantului posibilitatea prezentării probelor primare cu referire la temeiurile de drept și de fapt pentru a fi eşalonată sa amînată plata taxei de stat, nu s-au expus corect asupra demersului privind eşalonarea taxei de stat.

Prin referința depusă la 10 aprilie 2015 reprezentantul companiei DOO „Palma Sil”, avocatul Dorel Rotaru a indicat că recurentul în instanța de apel nu a prezentat probe pertinente și concludente care ar demonstra că starea financiară este precară. Argumentele invocate în cererea de recurs sunt doar declarative și neprobate.

Consideră că cererea de recurs este vădit nefondată, avînd doar scopul tergiversării examinării cauzei. A pledat pentru respingerea recursului.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea Curții de Apel Bălți din 24 februarie 2015 a fost emisă în lipsa părților.

La materialele dosarului este anexată scrisoarea Curții de Apel Bălți (f.d.154) care atestă că încheierea din 24 februarie 2015 a fost expediată în adresa participanților la proces la 04 martie 2015, iar dovada legală a confirmării recepționării ei nu este cunoscută, recurentul indică că a recepționat-o la 12 martie 2014, deci se denotă că s-a conformat prevederilor legale recursul declarat la 16 martie 2015 este depus în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de Procedură Civilă, instanța de recurs, după de examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

S-a stabilit că prin încheierea Curții de Apel Bălți din 24 februarie 2015, nu s-a dat curs cererii de apel depuse, cu acordarea termenului pentru achitării taxei de stat în mărime de 20595,75 lei, pînă la 17 martie 2015, ora 13⁰⁰.

În conformitate cu art. 365 al. (4) Code de Procedură Civilă, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 368 al. (1) Cod de Procedură Civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Din materialele cauzei urmează că DOO „Palma Sil” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată, solicitînd încasarea datoriei. Reclamanta achitînd taxa de stat la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 24499,19 lei (f.d.9). Prin urmare, litigiul în cauză este unul patrimonial.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează, că în cazul cînd cererea de chemare în judecată conține mai multe pretenții de sine stătătoare cu caracter patrimonial, taxa de stat se va calcula conform valorii fiecărei pretenții aparte (art. 87 al. (1) lit. k) Cod de Procedură Civilă.

Deci, instanța de apel întemeiat a concluzionat de a nu da curs cererii de apel depusă de societatea cu răspundere limitată „Fornilan”, acordîndu-i termen pentru achitarea taxei de stat, or la materialele dosarului nu este anexat nici o dovadă care ar reflectă situația financiară a apelantei.

În acest sens taxa de stat impusă de lege nu este împovărătoare pentru o persoană juridică prin urmare impunerea ei spre plată nu reprezintă limitarea accesului la justiție, or lipsește proporționalitatea scopului urmărit și mărimea taxei de stat achitată.

Totodată, instanța de recurs constată că apelantul la depunerea cererii de apel nu invocat nici un temei legal de amânare sau eşalonare a plății taxei de stat și nici nu a prezentat careva documente confirmative în acest sens.

Motivează recurentul în cererea de recurs depusă la 16 martie 2015, că în cadrul ședinței Curții de apel Bălți din 17 martie 2015, va prezenta instanței probe din contabilitatea întreprinderii care atestă starea financiară precară.

Însă potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 17 martie 2015 se denotă că participanții fiind legal citați nu s-au prezentat și nici nu au comunicat instanței motivul imposibilității neprezentării.

Prin urmare instanța atestă că societatea cu răspundere limitată „Fornilan”, nu a ținut cont de prevederile art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, care indică că, părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar să menționeze faptul că în situația din speță, acțiunea instanței de apel prin aceea că nu a dat curs cererii de apel, nu se încalcă dreptul reclamantului privind liberul acces la justiție, prevăzut atât de legislația internă cît și de internațională ori,

CEDO, prin practica sa constantă de nenumărate ori a precizat faptul că dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut (*cauza Golder v. the United Kingdom* §-36 din 21 februarie 1975), ci unul care poate implica anumite limitări din partea statelor contractante, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (*Ashimgdane vs United Kingdom* 28 mai 1985).

Însă limitările sunt în concordanță cu art. 6 parag. 1 CEDO, decît dacă acestea urmărește un scop legitim și există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit. (*cauza Bellet vs France* §-31, *Garcia Manibardo vs Spain* §-44).

Astfel, la caz Colegiul reține că în situația din speță limitările instituite de legiuitor privind necesitatea achitării taxei de stat la depunerea cererii de apel corespunde cerințelor prevăzute de art. 6 parag. 1 CEDO privind dreptul de acces la un tribunal și corespunde cerințelor instituite de CEDO prin jurisprudența sa:

- cerința privind scopul legitim al limitării – este îndeplinită, avînd în vedere că întindere acestor taxe este stabilită sub forma unui procent din valoarea aflată în litigiu și fiind instituit un plafon maxim de care nu poate trece mărimea taxei de stat chiar dacă valoarea acțiunii este mai mare, iar CtEDO a confirmat că aceste taxe privesc buna administrare a justiției și vizează atât descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri, abuzive cît și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției. (*cauza Weissman și alții împotriva României* §-35, *Tolstoy Miloslavsky v. the United Kingdom* §-61)

- raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit, pentru a stabili dacă este respectat acest raport rezonabil între impunerea plății taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată și scopul legitim urmărit privind buna administrare a justiției, descurajarea justițiabililor în formularea unor cereri, abuzive cât și asigurarea de fonduri pentru funcționarea justiției urmează să cercetăm următorii factori și anume - cuantumul sumei ce trebuie plătit de reclamanti raportat la veniturile sale.

Prin urmare, instanța de apel întemeiat a concluzionat că cererea de apel nu corespunde exigențelor prevăzute de art. art. 364 și 365 Cod de Procedură Civilă, acordându-i apelantului termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel, din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de Procedură Civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către societatea cu răspundere limitată „Fornilan”.

Se menține încheierea Curții de Apel Bălți din 24 februarie 2015, prin care nu s-a dat curs cererii de apel depuse de societatea cu răspundere limitată „Fornilan”.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Dumitru Mardari